

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

V duhovski oblasti.

Slovenstvo na Štajerskem stoji popolnoma pod komando mariborskih rudečkarjev. Kar ta klerikalna gospoda ukaže, to se mora zgoditi, temu se mora pokoriti vse, tudi neodvisna slovenska inteligenca. To žalostno dejstvo se ni še nikdar tako jasno in določno pokazalo, kakor sedaj, ko se gre za določitev kandidatov za državno-zborske volitve.

„Proti volji duhovščine še ni in tudi ne bo nobeden kandidat v štajerskih Slovincih zmagal“ — tako oznanja glavno klerikalno glasilo „Slovenec“, v sobotni številki in proglašja ob enem, da se mora v celjski peti kuriji na vsak način zopet izvoliti dosedanji, sicer popolnoma nesposobni zastopnik te kurije samo zato, ker je klerikalec od nog do glave.

„Proti volji duhovščine še ni in tudi ne bo nobeden kandidat v štajerskih Slovincih zmagal“. V teh besedah se zrcali ves dejanski položaj na Štajerskem, in zrcali se v njih vsa tista neznosna duhovniška ošabnost in nadutost, ki mora izzvati odpor tudi pri najmiroljubnejših ljudeh. S temi besedami se kategorično naznanja, da se je štajerska duhovščina pod vodstvom nemškutarske klike mariborskih rudečkarjev polastila vsega javnega življenja na slovenskem Štajerskem, in da smatra urejevanje vseh javnih zadev za monopol katoliškega duhovništva. Niti posvetno razumništvo, niti volilci nimajo ničesar govoriti, njihovo mnenje ne pride v poštev, zakaj proti volji duhovščine ne bo voljen noben poslanec. Kdor se ne pokori ukazu duhovništva, kdor neče priznati, da se mora vse zgoditi po volji duhovščine, ta ruši „lepo slogo“.

Res, lepa sloga vlada na Štajerskem! Duhovščina ukazuje absolutno, proti njeni volji se ni zgodilo in se ne sme ničesar zgoditi, duhovniškim ukazom se mora vse pokoravati, in sicer brezpogojno, in celo mej dvema kandidatom, ki stojita oba na pod-

lagi jednega in istega programa, izbira duhovščina in pride samo volja duhovščine v poštev, ne pa tudi volja drugih rodoljubov. Taka „sloga“, ki zagotavlja duhovščini najabsolutnejšo oblast, pri kateri komandira duhovščina, vsi drugi stanovi pa se jej pokoravajo, taka „sloga“, ki daje duhovščini jamstvo, da se bodo vse javne zadeve razpletavale tako, kakor zahteva njena korist in ne glede na splošno narodovo korist, taka „sloga“ kajpak da ugaja klerikalcem in jim bo vedno ugajala, nikdar in nikoli pa ne bo ugajala pravim rodoljubom.

Zgoraj navedena izjava, da proti volji duhovščine ne sme nihče izvoljen biti za poslanca, je v zvezi z dogodbami na zaupnih shodih v Celju in v Mariboru najdrastičnejši dokaz, kako korenito so jo zavozili tisti, ki vidijo v laži-slogi z duhovščino spas štajerskega slovenstva ter ne spoznajo, da je klerikalna komanda pod vodstvom mariborskih nemškutarjev vsaj ravno toliko kriva politične mizerije na slovenskem Štajerskem, kakor vladni sistem in nasprotniško nasilstvo. Štajerskim Slovincem bi se danes v narodnem oziru gotovo v marsičem bolje godilo, kakor se jim godi sedaj, ko jim komandira duhovščina kakor hoče.

Ošabnost štajerskega klerikalizma, ki je dobila tako pregnantnega izraza v sobotnem „Slovincu“, je naravnost drzna provokacija vse neodvisne inteligence na Štajerskem in tudi vseh drugih produktivnih stanov, zlasti obrtnikov. Vsem tem se je kratko malo povedalo, da nimajo ničesar govoriti, in da se mora vse zgoditi tako, kakor hoče in ukazuje duhovščina, sicer bo takoj konec sedanjih, toli hvalisanih in vzlic temu tako malovrednih „slogi“.

Jasnejše se pač že ne more govoriti. A dobro je, da so vrgli štajerski klerikalci krinko od sebe ter pokazali, da so meso od mesa in kri od krvi kranjskih klerikalcev, in da so pripravljeni nastopiti ravno tako na Štajerskem, kakor nastopajo njihovi so-

mišljeniki na Kranjskem, čim bi posvetna inteligenca, čim bi posvetni stanovi sploh zase zahtevali tisti upliv na javne zadeve, kakor ga ima duhovščina. Posvetni stanovi se smejo pač boriti za narodove pravice, to jim duhovščina rada prepusti, ali sicer se morajo poslušno pokoravati vsem ukazom mariborskih rudečkarjev.

Štajersko klerikalstvo je oznanilo, da mora biti v celjski peti kuriji zopet izvoljen njen dosedanji zastopnik, in bo tudi v ptujskem okraju poskusilo pomagati do mandata svojemu možu, in ker „proti volji duhovščine še ni in tudi ne bo nobeden kandidat v štajerskih Slovincih zmagal“, je lahko mogoče, da to pot tudi doseže svoj namen. S tem pa bo prav gotovo storjen prvi korak, da nastanejo tudi na Štajerskem drugačne razmere, zakaj to je popolnoma nemogoče, da bi se neodvisni rodoljubi zopet udali in pokorili terorizmu mariborskih rudečkarjev, in da bi se ne uprli absolutističnemu gospodarstvu klike, ki se upa javno razglasiti, da se mora vse zgoditi po njeni volji in ničesar proti njeni volji.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Vojna na Kitajskem.

Berolinski „Local-Anzeiger“ poroča, da bodo nemške čete prodirale do mesta Siangfu, ki je sedaj rezidenca kitajskega dvora. Nemške čete nameravajo oprostiti kitajskega cesarja okrožujoče ga klike ter ga pripeljati v Pekin. Ta vest je docela neverjetna, in je izvršitev takega namena samo za nemške čete absolutno neizvršljiva. Daljava od Pekina do mesta Siangfu je namreč toliko kakor z Dunaja v Pariz. Razen tega je dežela, po kateri bi se morale vršiti operacije, Evropejcem skoraj docela neznana. In četudi bi Nemci res hoteli lotiti se take presmele nakane, ne bi dosegli ničesar, saj cesar Kwangsu zbeži lahko še dalje v deželo. — Rusi so začeli iz Šanhajkwana prodirati v severnovzhodni smeri ob obali v

Kinčou. Nemci gledajo z nevoljo na te operacije, toda Rusi nameravajo bržčas napraviti direktno zvezo od Niutšvanga, Šanhajvana do luke Taku in v Tientsin, torej neposredno zvezo z glavno progo sibirske železnice in z vsem ozemljem luke Liantong (s Port-Arthurjem, Niutšvangom, Kiučonom in Šanhajkvonom.) — O morilcu nemškega poslanika Kettelerja se poročajo jako zanimive podrobnosti. Morilec je subalterni častnik, 52 let star iz mandžu-čet. Usodnega dne, 19. julija je šel na ukaz svojega stotnika s 6-možmi po ulici Patamen, da je opravljal službo policije. „Tam sem moral“ — je izpovedal morilec — „izvršiti ukaz princa, mislim, da princa Tuana. Ukaz se je glasil: „Vojna je, ako vidite kakega tujca, ga ustrelite!“ Tisto jutro sem to storil. Stopil sem k nosilnici poslanika, ustrelil in videl, da je bil v njej sedeči mož zadet. V drugi nosilnici je sedel Cordes, poslanikov tajnik. Tudi na tega je streljal, a ga samo ranil. Znano je, da so bili tisto jutro povabljeni v Čungliyamen vsi poslaniki, a povabilu se je odzval le Ketteler ter našel svojo smrt. Po tej izpovedi je očitno, da je hotel Tuan umoriti vse poslanike, in da je res on tisti mož, ki je kriv vsega prelivanja krvi na Kitajskem. Tuan pač zasluži največjo kazen.

Vojna v Južni Afriki.

Konca pa le še noče biti! General Kelly-Kenny je hotel blizu Bultfontaina zajeti oddelek Burov, a mož se je hudo opekel. Burov je bilo namreč mnogo več kakor je mislil in angleški bataljon se je moral po tri ure trajajočem boju umakniti. Izgube Burov, pravi angleška brzjavka, so bile velike, no vsekakor so bile izgube Angležev mnogo večje, sicer bi se ne bili umaknili. Izgubili so Angleži tekom minolega tedna vsega skupaj — kakor poročajo angleški viri — 485 mož. V resnici seveda vsaj še enkrat več! To pač dokazuje, da je bilo v minolem tednu na raznih krajih nekaj prav hudih in ne majhnih bojov. Od

LISTEK.

Francesco.

Spisala Nina.

Mrak je legal na zemlje. Od morja je pihljala lahna sapa, nad samostansko cerkvijo menihov trapistov pa je sanjala polna luna. Njen blede svit se je razlival čez malo obmorsko mesto.

Obseval pa je tudi obraz mladega Francesca, ki je slonel ob oknu svoje celice in zrl v hrupno življenje, razvijajoče se pred njegovimi očmi. A njega ni zanimalo to vrvenje, to šumenje, ta smeh šetajoče se množice. Zrl je nepremično s svojimi vročimi, temnimi očmi na stopnice, ki so vodile v cerkev. Saj tod mora priti Giuseppa, s katero hoče govoriti še danes.

Mora priti, mora, mora! Saj pride vsak večer tu sem opraviti svojo večerno molitev, zakaj bi je tedaj danes ne bilo? A saj mora priti, mora!

Pride vsak večer, in ko gre po stopnicah navzdol, tedaj se ozre k njemu, ki sloni ob oknu svoje celice, in ga pogleda, in Francesco zatrepče srce od bolesti in hrepenenja.

A sedaj noče več trpeti, noče samo hrepeneti. Objeti hoče, nežno, majhno Giuseppa. Objeti jo hoče — on — trapist.

— Mio dio! Zakaj pač se pretaka tudi

po mojih žilah vroča kri? Zakaj pač čuti tudi moje srce lepoto posvetno? Pater, pater! —

In pater Francesco je to premišljal, slonel ob oknu in zrl na stopnice, peljajoče v cerkev.

Nad samostansko cerkvijo pa je sanjala polna luna in od morja sem je pihljala lahna večerna sapa.

„Čez četrt ure, bella signorina, je zdravilo gotovo. Boste počakali?“

„Ne! Pridem nazaj čez četrt ure.“

„Dobro!“

Bella signorina se je obrnila in hitela iz lekarne naravnost proti cerkvi trapistov. Živahno je bilo življenje po ulicah.

Od morja sem je pihljala lahna večerna sapa. Nad samostansko cerkvijo pa je sanjala polna luna.

Dospela je signorina do stopnic samostanske cerkve, tam pa se ozrla proti oknu. A to je bilo prazno. Lahno se je gibala le bela gardina.

Signorina je vzdihnila in stopila v cerkev.

Tiho in temno je bilo tu. Pri velikem oltarju je brlela večna luč. Tam pred Madonino podobo pa sta goreli dve kratki voščeni sveči. In tjakaj, pred Madono je pokleknila signorina.

„Oh Madona, Madona, daj mi Francesco! Zakaj si prepustila, da je šel v samostan, ko si vendar vedela, da se lju-

biva? Daj mi ga nazaj, Madona. — Ta pogled, Madona, ti veš, tu pred tvojim oltarjem, saj si videla, kako me je pogledal danes. Oh ne, ne! Madona, pogasi vendar ta ogenj v mojih prsih!“

Uniči to ljubezen, za Boga, uniči jo, Madona! Čuješ? Toda ne, ne! Nikar, nikar! Usliši me, Madona mia, in daj da me bo de ljubil Francesco, ljubil, ljubil, kakor ga ljubim jaz!

Oh, Madona, Madona!“

Sveči na oltarju sta jeli ugasovati. Signorina je vstala, se prekrizala in odšla. Nje lahne stopinje so odmevale po cerkvi. V zvoniku pa je bila ura osem.

Signorina je odprla vrata in prestopila je portal. Temno je bilo v cerkvi, še bolj pa tu, na tem koridoru. Le tamkaj v kotu se je svetlikalo nekaj belega.

Signorina je obstala. V istem hipu pa je pristopila k njej bela postava.

„Giuseppa, moja Giuseppa.“

In Giuseppa je molčala.

Čudno, čudno, da signorine tako dolgo ni. Že cela ura je pretekla, kar je bila tu.

Stopil je na prag mladi lekarnar in gledal če prihaja že signorina.

Toda zaman.

Ni je ni bilo.

Od morja sem pa je pihljala lahna večerna sapa, nad samostansko cerkvijo je sanjala polna luna.

„Mikrokosmos“.

Češki spisal Avg. Evg. Mužik.

Ptiči.

Tudi ona ima v srcu starega ptiča.

Pred ptičjimi kletkami v zoološkem vrtu. Koliko skakanja, vrisča, veselja, glasnega pred kletkami in v njih! Moglo bi se reči, da se ptiči vesele in otroci pojejo s ptičjimi glaski. Otroci krmijo svoje ljubljence, mlade piskarje, ki so šele pred nedavnim izlezli iz jajec in gnezd. Stari obstopajo mlade, in kakor bi se razumeli, tvorijo v navdušenju in brezkrbnosti svoje pomladi jedno samo mlado rodbino. Mladici, nakrmljeni, skoro da jim ne popokajo vratovi. Prisrčen zadovoljen smeh na obeh straneh.

V nekoliko od drugih oddaljeni, zaprti kletki je osamljen ptič. Bog ve, kako dolgo je že tako sam. Ljudje ali smrt mu je vzela druga, žalost, samota in dolgega ga pokriva s svojim mrakom. Vsi so nanj pozabili. Kajti zelo je oduren! Polomljena, povešena krila polna smetij vleče za seboj. To mu je breme celega življenja. . . Nikdo se zanj ne zmeni, nikdo ga ne obdaruje.

Le neka starka prihaja v gotovih terminih, vrže mu pest zrnja in postoji za trenutek pred njim.

Tudi ona ima v srcu starega ptiča.

začetka vojne do 29. sept. t. l. so v vsem izgubili Angleži 42.505 mož. Bolniki po južnoafriških bolnišnicah pa v tem ogromnem številu niso vštet. Iz Pretorije se poroča, da znaša število Burov, ki so se udali ali ki so bili ujeti, okoli 16.000. Seveda je to število zelo pretirano, a če bi bilo tudi resnično, nikakor ni za Bure nečastno, kajti vsaj tridesetina njih je prišla sama in prostovoljno preko portugalske meje ter izročila svoje orožje Portugalcem, ne pa Angležem! — Krüger se pripelje v Neapolj, odkoder odpotuje na Holandsko z železnico. Njegov namen je posredovati pri velevladstvih, da bi se dovolila administrativna avtonomija obeh bivših republik pod politično nadvlado Anglije. Želja Burov je gotovo jako skromna in docela opravičena, a izpolni se jim ne, kajti Angleži hočejo Oranje in Transvaal popolnoma anektirati.

Slovensko gledališče.

Skoraj smo delali krivico mojstru Zajcu: včeraj smo šele prav videli, kako v resnici lepa spevoigra je njegov „Zrinjski“. Privede nas pa to dejstvo do zaključka, prvič, da naj ne sodi o operi, kdor je ni vsaj trikrat slišal, drugič pa, da je bila utrjena in jedino prava naša zahteva, da bodi vsaka operna predstava perfektna, dovršena. V prvem oziru glede obiska oper, se pri nas še vse prerado greši; kedar se opera ponovi: pravijo: „Sem jo že videl.“ Videli si jo, ali spoznal je nisi; in navadno so vsi tisti ob pravi učitek, in denar je skoraj zastoj potrošen, ker uživanje pravega muzikalnega dela pričanja šele pri tretji, četrti predstavi. Seveda marsikoga disgustirata pri nas premiera in repriza. Premiera je pri nas navadno generalna poskušnja, glasbene umetnosti pa ne moreš niti uživati, niti presojati, ako je ne uprizoriš tako, kakor jo zahteva skladatelj! Umetnost je pač absolutna, ozirov na levo in na desno ona ne pozna, torej ne pozna niti opravičevanj. Tu je torej le dvoje mogoče: ali se vpripori delo tako, kakor je pisano, potem bodi sodba občinstva ali vsaj strokovnjakov pravična, ali pa se delo vpripori pomanjkljivo, in potem se godi skladatelju krivica, in pri gledališču naj se ne čudijo, če je obisk pomanjkljiv. — Sinoči pokazal se nam je „Zrinjski“ v pravi luči, in videli smo, da je to malo vrelce lepih melodij in dražestne glasbe. Bili so pa tudi pevci po tem. Snubitev Juraničeva (g. Olšewski) v 2. sliki bila je pevska umetnost in pravi užitek. Gotovo ga ni bilo, ki ne bi bil pri tej točki ganjen. Vsklik: „Sablja moja!“ po privolitvi očetovi, bi si želeli nekoliko pristnejše. — Gospod Štamcar je bil včeraj jako dober. Tretja slika se je vspričo perfektnega nastopa zborovega izvrstno posrečila. Do jako lepe veljave prišla je tudi peta slika vspričo umetniške umirjenosti Mehmedove, ki ga je g. Orželski v resnici krasno pel. Poseben uspeh dosegel je s pripovedovanjem o ograbljenju sina Zrinjskega. Posebno umetniško dober bil je v tej sliki g. Noll; v zadnje imenovanem prizoru nas je ginila srčna bolest v njegovem glasu. Isto tako dober je bil g. Orželski v šesti sliki, pri smrti Sulejmanovi, ki se je jako lepo vpriporila. Na mestu bil je tu tudi g. Löttsch. Priznati moramo, da nam je kreiral g. Löttsch sultana, ki nam ostane v prijetnem spominu. Glede njegovega petja smo se včeraj prepričali, da je kriva tehniška hiba, da ne pride glas gosp. Löttscha do prave veljave. Pevcu je namreč jezik uporen, in zaradi tega poje večkrat vsë, in zdi se nam manj glasu, kot ga je. Vse prekosila pa je v umetniškem oziru sedma slika. Gdčna. Nočmi pokazala nam je, daje tudi „Jelena“ krasna uloga, ki potrebuje le prave interpretinje. To nam zopet potrjuje resničnost mnenja v uvodu izrečenega, in gdč. Nočmi se ne čudi, ako je nismo prvič in drugič hvalili. Tudi njen glas prišel je vspričo umetniškega predavanja včeraj šele do prave veljave. Njena romanca pred smrtjo bila je pravi cizelirani umotvor. Zaradi umetniškega pojmovanja g. Olšewskega uspel je tudi brutalni prizor Jeleninega umora. V „sanjah“ sta nas prepričala gosp. Olšewski in gdč. Nočmi, da tudi piano na odru razločno razume, ako se pesem artikulira. To naj bi upošteval v „sanjah“ tudi zbor vil, ki bi si ga želeli bolj piano, ki je bil pa sicer dober. Tudi gdč. Carneri je včeraj stopnjevala, in kakor Zrinjski bila je tudi njena Eva v zadnji sliki junaška. Poleg gosp. Nollja odlikoval se je v tej sliki posebno

zbor, ki je včeraj častno izpolnil svoje mesto. Na tej višini pričakujemo, da ostane naša opera vedno, kajti ozir pri predstavljenju glasbenega dela so, kakor smo rekli, popolnoma neumestni. Umetnost je tista absolutna gospa, ki se ji morajo podvreči, ako hočejo stopiti z njo v dotiko, občinstvo in izvajajoči umetniki, in upamo, da Tržačanom včeraj nismo postavili „Potemkinovih vasij“! — Gledališče je bilo seveda razprodano, občinstvo vspričo poseta tržaških gostov posebno interesantno, in navdušenost velikanška.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. oktobra.

— **Državnozbornske volitve.** Gospod dr. Ivan Tavčar je priglasi svojo kandidacijo za državnozborni mandat Ljubljanskega mesta. — Za volilni okraj Trebnje, Žuženperk, Radeče, Mokronog in Kočevje priglasi je pri volilnem odboru narodno-napredne stranke gosp. Fran Zupančič, načelnik cestnega odbora in posestnik v Rakovniku pri Sent Rupertu, svojo kandidacijo. Kakor čujemo, so se vsi zaupniki narodno-napredne stranke izrekli za to kandidacijo. Tudi mi jo pozdravljamo z iskrenim zadoščenjem. Gospod Zupančič je mož iz naroda, pozna potrebe tega okraja tako dobro, kakor morda nihče drugi in ima tudi vse sposobnosti, da bo svoj okraj dobro in uspešno zastopal.

— **Zabave v „Katoliškem domu“.** Včeraj teden je bila v „Katoliškem domu“ krščansko-socialna zabava. Imeli so se izvrstno. Gledališka predstava — vpriporila se je „Županova Micika“ — je bila znamenita, in laterna magica — „ta zacoprana lehtirna“ jo imenujejo krščanske žene — je famozno funkcionirala. Najlepše pri celi tej zabavi pa so bila zasramovanja političnih nasprotnikov. To so jih dajali, te preklicane liberalce in socialne demokrate. V „Županovo Miciko“ so posamezni igralci upletli vse polno političnih ekstemporov in psovali liberalce, da se je kar kadilo. Podobe, ki so jih ustvarjali s „to zacoprano lehtirno“, je razlagal tisti mladenič, ki je bil na II. katoliškem shodu slovesno proglašen za katoliški „Mädchen für Alles“, in ki sliši na ime Štefe. Predstavljali so dr. Tavčarja in predstavljali socialnega demokrate Železnikarja. Kar se je predstavljalo, je bilo zasramovanje imenovanih gospodov. Oba bi lahko tožila, in Štefe bi imel priliko zobati ricet, ali nobeden ne bo tožil, ker se neče nikdo tako ponižati, da bi kakega Štefeta postavil pred sodnika.

— **Oča Peterca** je v „Slovenca“ objavil izjavo, v kateri imenuje „podlo obrekovanje“ našo poročilo, da je izstopil iz predsedništva Vencajzovega vinogradniškega društva. Konstatovati moramo na to, da je oča Peterca v kavarni „pri Slonu“ sam pred pričami povedal vse to, kar smo mi zabeležili in pa še več. Če zdaj svoje lastne izjave imenuje podlo obrekovanje, kaže to samo, kakšen mož da je ta Fran Peterca.

— **Prebrisan duhovnik.** „Slovenec“ je v predzadnji številki priobčil dopis, v kateremu poroča brezimen kranjski duhovnik o svojem romanju v Rim. Dopis kaže, da se njen avtor ne vkvarja dosti s peresom, kaže pa tudi, da je ta duhovnik kaj prebrisana glavica. Rad bi bil prišel v cerkev sv. Petra. Ker pa ni imel za tisti dan veljavne vstopnice, si je pomagal na prav zvit način. Vratarju je namreč rekel, da ima vstopnico, in jo je iskal po žepih, ter se delal, kakor da bi jo res imel. Tako je prevaril vratarja in ta ga je zares spustil v cerkev, dasi mož ni imel vstopnice. „Slovenec“ dopisnik je jako ponosen, da se mu je ta švindelnjak tako posrečil. Popisal ga je menda zategadelj tako natančno, da bi njegovi duhovni sobratje si vedeli pomagati, če pridejo v enak položaj. Ako bi pa kdo rekel, da je ta romar prav za prav papeža goljufal, bi bil velik krik v Izraelu.

— **„Wie die Alten sungen.“** Nadebudni sin našega vsestransko delujočega najnovejšega advokata je ob lepem, navdušenem govoru gospe Ponikvarjeve kazal sinoči v „Narodnem domu“ ob pritrjevalnih besedah Štefetovih toli netaktno vedenje, katero je zliil v sebi primerne besede, da se pač čudimo veliki potrpežljivosti našega občinstva, da ni njemu in njegovemu pri-

trjevalou dejansko dokazalo, da zanju ni prostora v „Nar. domu“. Skrbimo, da se v bodoče kaj takega ne bo moglo zgoditi!

— **Maše za dež.** Piše se „Gorenjou“: Neki župnik v radovljiškem okraju noče več maševati za dež in čaka, da bo barometer padel, potem pa bode hitro zopet oznanil mašo za dež, da bi ljudje mislili, da je on izprosil dežja. Tako se govori v njegovi župniji. To je menda tisti „kunštini“ duhovnik, kateri je po ljubljanskem potresu pripovedoval svojim župljanom, da je tudi on vedel, da se bode treslo, a ker mu ni bil natančno znan čas potresa, je prej molčal o njem. Kmetje pa mu niso verjeli in so rekli: „Tako tudi mi zdaj lahko govorimo!“

— **Klerikalna breztačnost.** Preteklo nedeljo so obhajali v župni cerkvi v Preski zajedno cesarsko slavnost. Pri tej priliki se je ondodni župnik zaletel s svojimi klerikalnimi rogmi v — cesarsko pesem. Ko je namreč organist zaigral na orgljah cesarsko pesem, je to župnik pred oltarjem ostentativno ignoriral s tem, da je začel moliti mej tem prav glasno očenaš, in ko organist ni cesarske pesmi pretrgati hotel, vrgel je mej tem župnik po tleh tudi tabelo, s katere je molitve bral. Organist je zatem prenehal z orgljanjem. Nad to netaktnostjo so se celo navzoči klerikalci škandalizovali. Tako se nam poroča iz prav žanesljive strani, in imamo za to več prič.

— **Slovensko gledališče.** Prvikrat na slovenskem odru vpripori se jutri, v torek 9. t. m., „Sedem gavranov“ ali „zakleti bratje“, čarobna igra v 5 dejanjih in 8 slikah, katero je spisal E. Pohl, a poslovenil Fr. Svetič. Vsled svoje romantične ljubeznive snovi, prepletene bogato s slikovitimi prizori, komičnimi epizodami, petjem in godbo, se je igra udomačila že na mnogih večjih odrih, kjer se ponavlja leto za letom ob najživahnejšem zanimanju občinstva. Po poročilu bivšega ravnatelja Narodnega gledališča v Pragi, g. Šuberta, je baš ta igra za časa njegovega sedemnajstletnega delovanja dosegla izmed vseh oper in dram največje število repriz; takisto je „Sedem gavranov“ stalno na repertoarju deželnega gledališča v Zagrebu. — Režijo te igre vodi režiser gospod Adolf Dobrovolný, nove dekoracijske točke izgotovil je gledališki slikar in mojster gospod Waldstein. V igri nastopi vse angažovano dramsko osebo in ves operni zbor. — V četrtek, 11. t. m. se „Sedem gavranov“ ponovi. — V soboto, 13. t. m., gostoval bo gosp. Ignacij Borštnik v izvirni Cankarjevi drami „Jakob Ruda“.

— **Izlet tržaških gostov v Ljubljano.** Pridržujoči si natančnejše poročilo o včerajšnjem izletu tržaških Slovencev in Slovenk na umetniško razstavo za jutrišnjo številko, moramo danes samo konstatovati, da se je posrečil nad vse pričakovanje sijajno. 316 rodoljubk in rodoljubov najrazličnejših slojev, na čelu ji tržaški prvoboritelj, se je pripeljalo malo pred 10. uro dopoldne s posebnim vlakom na južni kolodvor, kjer so jih čakali: mestni občinski zastop z g. županom, odbor umetniškega društva, intendant dramatičnega društva, ljubljanski „Sokol“ z zastavo, „Slavec“ z zastavo, „Ljubljana“ z zastavo, „Zidarsko in tesarsko društvo“ z zastavo, meščanska godba in ogromna množica občinstva. Na peronu so pozdravili goste: g. župan Hribar, podpredsednik umetniškega društva stavb. svetnik Duffe in g. intendant M. Hubad; odgovoril je g. prof. Mandič. V dolgem sprevodu so šla nato društva z gosti skozi mesto, ki je bilo okrašeno z zastavami, v „Nar. domu“; tu jih je pozdravil imenom „Sokola“ g. podstarosta dr. Jos. Kušar. Odgovoril je gosp. prof. Mandič. V gorenji veliki dvorani „Nar. doma“ je bilo potem postreženo gostom z mrzlimi jestvinami, s plzencem in vinom. Stregle so narodne gospe. Nato so si gostje ogledali v skupinah umetniško razstavo in muzej, okoli 1. popoldne pa je bil obed v „Nar. domu“. Po 3. uri je izletela velika množica gostov in Ljubljancanov na Drenikov vrh, kjer pa je bila kmalu tolika gnječa, da je moral oditi znaten del izletnikov na gorenji Rožnik. Ob 6. uri zvečer je bila operna predstava „Zrinjski“, ki je goste jako zadovoljila. Po 9. uri je bil v Sokolovi dvorani sestanek, pri katerem je svirala meščanska godba na lok in so zapela pevska društva nekaj pesmij. Vmes pa so govorili različni go-

spodje iz Ljubljane in Trsta. Oglasila pa se je tudi velezaslužna aranžerka tega izleta Tržačanov, gospa Karla Ponikvarjeva. Tudi v „Nar. domu“ je vladala toli velikanška gnječa, da je moral nekaj občinstva vzlic temu, da je bila tudi galerija nabito polna, oditi v druge kavarne in gostilne. Skratka: ves izlet se je posrečil prav dobro in je vzlic silni množici občinstva vladal najlepši red. Gostje so se vrnili ob 1/4 1. prav zadovoljni zopet v Trst nesoč seboj zavest, da so prebili v Ljubljani lep dan, poln iskrenega gostoljublja in umetniških vžitkov.

— **Kardinal dr. Missia ob cesarski slavnosti.** „Soča“ piša: „Vzoriti kardinal dr. Missia (kakor ga imenujejo klerikalni listi) je storil ob cesarski slavnosti nekaj prav „vzoritega“. Danes teden že smo približni vest, da na balkonu kardinalove palače stoje pripravljene za razsvetljavo zvečer črke „W“ in „F. G. I.“, katere so tudi res zvečer blestele po laški: Evviva Francesco Giuseppe I. Tista poulična sodrga, katera mu je bila svoj čas odrekla ljubezen, češ, „niente più musica“, ker tačas še ni imel poguma, pokazati se prav pristranskega, je bila vesela, rekoč: tudi kardinal je vložil italijanske črke, muzali so se tudi drugi Italijani, ali toliko več ogorčenja je bilo na slovenski strani! Da Slovenci na Goriškem v narodnem pogledu nimamo prav nič pričakovati od kardinala, o tem smo bili prepričani že takrat, ko se je selil na Goriško kot nadškof in knez, ker smo vedeli, kaj je počel na Kranjskem. Držal se je nekaj časa rezervirano, ker je opazoval in se ni hotel takoj s početka obrniti ne na to ne na ono stran, potem smo ga videli v deželnem zboru brez slovenskih poslancev, do ušes je bilo nam dalje prišlo, da je posebno naklonjen takrat še prav neznatni klerikalni četici, izvedeli smo, da se širi njegov vpliv na dra. Gregorčiča, kar je bistveno pripomoglo do razkola, in končno smo se prepričali, da kardinal stoji prav pod tistim sistemom vlade, ki nas mori in duši na vse strani. Ta „vzoriti“ kardinal se je pridružil pri cesarski slavnosti prav natančno deželnemu glavarju, županu dru. Venutiju in gospodi na krajnem glavarstvu, ki je skrbela tako po očetovsko, da se pokaže povsodi italijanstvo na površju ter se potlači, kar je slovenskega. Ta „vzoriti“ kardinal je bil dal ob tako slovesni priliki postaviti za razsvetljavo črke le v italijanščini, nam Slovincem v zasmeh! Italijani so komentovali to z vidnim zadovoljstvom, češ, še kardinal Slovencev ne mara več ter se je pridružil italijanski stranki! Izgovora, zakaj se je to tako zgodilo, ni nobenega. Morda se poreče, da je storil to njegov italijanski tajnik. Ne velja, ker za dela tajnikova v tem pogledu je odgovoren kardinal. Da Gorica ni italijansko mesto, to tudi dobro ve kardinal. Torej ako bi hotel glede na to biti pristranski, bi ne bil dal napraviti samo italijanskega pomena tistih črk, marveč italijanski in slovenski. Kardinal dobro ve, da v naši deželi je dve tretjini Slovencev in le ena tretjina Italijanov, on dobro ve, da slavnost se je tikala cele dežele, in ker to dobro ve, čemu je klical: Evviva Francesco Giuseppe I.?! Ali ne samo radi tega, da se je pridružil tistemu sistemu, ki nas ni poznal za časa slavnosti, marveč pritiskal ostentativno ob zid, žalil in zapostavljal?! Ta „vzoriti“ kardinal je zatajil ob cesarski slavnosti slovenski narod, kateri je klečal pred njim na drugem katoliškem shodu nepopisno navdušen, kakor je poročal „Slovenec“. Ali je bilo tako postopanje v smislu resolucij omenjenega katoliškega shoda?! Mi smo na jasnem z našim kardinalom, in vemo, koliko velja njegova „vzoritost“ pod dragoceno kardinalsko opravo: — Ubogi pa ti, slovenski narod, ki poklekaš fanatizovan pred noge človeka, ki noče poznati tvojega jezika ob tako slovesni priliki, kakor je bila 400 letnica, ubogi ti narod, ki rodiš sinove, kateri te sicer blagoslovljajo ali stoje drugače bok ob boku s tvojimi najhujšimi sovražniki...

— **Jurčič v češkem prevodu.** Z dovoljenjem „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani, založnice Jurčičevih spisov, je češki pisatelj Josef Paulik v Pragi preložil Jurčičev roman „Cvet in Sad“ pod naslovom „V rozkvētu života“ na češki jezik. Prevod je izšel v zbirki „Pritel domoviny“ v dveh zvezkih (št. 8. in 9.) na 232 straneh. Cena jako lično natisnjenima in lepo

opravljenima knjižnicama je čudovita nizka, vsak zvezek stane namreč samo 16 kr. ali 32 h. Prevod priporočamo zlasti tistim Slovencem, ki se uče češkega jezika. Gospod Paulík je preložil na češki jezik tudi več drugih slovenskih povesti. V kratkem začne znani češki mesečnik „Květy“ priobčevati dr. Tavčarjeve „Slike iz Loškega pogorja“ z životopisom in podobo dr. Ivana Tavčarja.

— V šentjakobsko župnijo v Ljubljani prišel je pred kratkim mlad kaplan, ki je začel upeljavati tak način propovedovanja, kakoršen je navaden po kmetih, na katerega pa se mi šentjakobski farani ne bomo navadili, toliko manj, ker nam daje gosp. kanonik Rozman ves drugačen vzgled. Ta novi kaplan se je že pred kakimi 14 dnevi drznil na prižnici udrihati po „Slov. Narodu“ in je tudi včeraj ubral te strune. Mi si to odločno prepovemo in zahtevamo, naj se kaplan ne vtika v stvari, ki ga nič ne brigajo in katerih tudi ne razume. Ne vemo, ali hoče kaplan s takim zabavljanjem kar v naglici postati kanonik, ali je iz njega govoril sv. duh, ki se ga je nalezal na novi maši, vemo pa, da tacih propovedij ne bomo poslušali. — Več župljanov.

— Cerkven shod se je vršil jedno zadnjih nedelj nekje v bližini Tržiča. Tako se je tudi ondi klub škofovi prepovedi plesalo. Gospodu župniku seveda to ni bilo po volji, zato se poda sam na plesišče osebno zabranit ples. Toda fantje, vročerkvni Gorenjci, so pokazali g. župniku korajžo, gosp. župnik pa fantom pete.

— Ruskij kružok. Pouk za udeležnike začetnega kurza se vrši na stanovanju dr. Jenkota, (Jurčičev trg) in sicer vsak torek in petek odn. četrtek zvečer od 8. 9. ure. Vsakdo naj se preskrbi s prvo knjigo Volpérjevega učbenika. Udeležniki nadaljevalnega kurza, ki te knjige ne potrebujejo več, se prosijo, da jo dajo drugim na razpolago, odn., da se izjavijo, če jo hočejo prodati. Posredovanje Schwennerjeva knjigarna.

— Umrli je včeraj po daljšem bolehanju narodnjak gosp. Ivan Spreitzer, stavbni in umetniški ključavničar, jako spreten in izveden obrtnik, star šele 35 let. N. v m. p.!

— Obrtniki in trgovci v Ljubljani se v lastno korist s tem opozarjajo, da ne zadostuje, ako svojo obrt ali podjetje naznani ali odpovejo samo pri mestnem magistratu, temveč mora v smislu § 64 zakona z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 vsak, kedor prične kako davku zavezano podjetje ali opravilo ali odpre novo obratvališče, isto pred ali vsaj ob enem s pričetkom obrata zglašiti pri tujkajšnji c. kr. davčni administraciji (Breg št. 6 II nadstropje). Zglasitev pri mestnem magistratu kot obrtnem oblastvu, ukazana po obrtnih predpisih, se ne šteje še za izpolnitev te dolžnosti. Ravno tako je treba davčnem zavezancu, ako svojo obrt odpove ali kadar svoj obrat trajno popolnoma ustavi, prositi za izbris davka v štirih tednih pri zgorej navedenemu davčnem oblastvu, ker se drugače izbris opravi še le od prvega plačilnega obroka po dnevu, ko se je podala prošnja. Opomni se tudi, da ge lahko pričetek ali odpovedba obrta ustmeno naznani pri c. kr. davčni administraciji.

— Šišenska čitalnica priredi — kakor običajno — tudi letos Martinovo veselico, in sicer dne 11. novembra t. l., v novo prirejenem salonu gostilne pri „Kankertu“ v Spodnji Šiški.

— Slomšekova slavnost, zjedinjena s prvim koncertom slovenskega pevskega društva „Edinost“, bo v Žalcu dne 14. okt. v novo prirejenih prostorih gosp. Frana Hadnika. Vzpored.: A. Cerkvena slavnost. Dopoldne ob 10 uri slovesna maša in pridiga v cerkvi Marije v Petrovčah. B. Ljudska slavnost v Žalcu. 1. ob 2. uri popoldne, zbiranje društev in gostov pri restavraciji gosp. Kukca. 2. Obhod po Žalcu na slavnostni prostor. 3. Pozdrav gostov. 4. Slavnostni govor. 5. Koncert slovenskega pevskega društva „Edinost“ pod vodstvom pevovodje gosp. E. Vrečerja, in celjske narodne godbe pod vodstvom kapelnika gosp. Koruna. Slovenci pokažimo, da se zavedamo, in da znamo ceniti našega velikega Slomškega, zato se snidimo v obilnem številu dne 14. oktobra v Žalcu. Odbor.

— Zakoni in ukazi za Kranjsko. Ročna izdaja. Izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer. Natisnil in založil A. Klein & Comp. 2. zvezek, tretji pomnoženi natis. Obsega zakone o obrambi poljščine, o varstvu ptičev, o varstvu zemljiških pridelkov proti gosenicam, hroščem in drugim merčesom, o zatiranju pradenice in drugega plevela, o vnanjem zaznamovanju čuvalnih organov v varstvo deželne kulture, vinogradske red, cesarski patent o lovstvu in tatinskem lovu, cesarski patent o izvrševanju lovske pravice in dotična pojasnila in daljna določila, zakone o lovskih kartah, o povračilu škod po lovu in divjačini, o prepovedanem lovskem času, določila o lovski službi, o uradnem stanju čuvalnih organov za deželno kulturo, o premijah za roparsko zverino, končno predpise o najvišjih upravno-oblastvenih odlokih, o lovskih, poljskopolijskih, ribarskih zadevah in o škodah po divjačini in po lovu.

— „Baron Kalobari“. V soboto je obiskal Ljubljano neki madžarski baron, ki je vzbudil po svoji zunanosti občo pozornost. Nosil je lovski suknjič, jahalne hlače, široke čevlje s kokardama in z ostrogama in klobuk s peresnim nakitom. Vse ga je gledalo in se oziralo za njim, ko je hodil od juvelirja do juvelirja. Predstavljal se je kot baron Kalobari, v hotelu „pri Slonu“, kjer je stanoval, pa se je bil vpisal kot baron Jur pl. Kalapis in je tamkaj hotel-skemu osobju pripovedoval, da ima konja še v vagonu na kolovoru. V kavarni „pri Slonu“ je kazal zlate prstane in pripovedoval, kako sta ga dve dami na ulici globoko užalili, ko sta dejali: „Nein, so einen Affen hat man schon lange nicht gesehen.“ V kavarni je iskal kakega finega gospoda, da bi z njim biljardiral, ker pa takega ni bilo v kavarni, pripeljal mu je marker nekega žida. Baron Kalobari bi bil skoraj v omedlevico padel, ko je videl žida pred seboj, toda zatajil je svojo ogorčenost in biljardiral je z židom. Na večer je supiral v hotelu „pri Slonu“ in si naročil za kasneje, ko pride iz gledališča, še bržolco in je potem odšel. Pri najemniku si je izposodil kukalo in nekega drugega uslužbenca je opeharil za 20 kron. Na to je zginil, ne da bi bil plačal stanovanje in večerjo in ne da bi bil vrnil kukalo. Na kolodvoru se je utihotapil na tovorni vlak in se odpeljal do Preserja, kjer je izstopil in počakal mešanca, se spet vtihotapil v kupej II. razreda in se odpeljal naprej proti Trstu. V Divači pa ga je zdramila iz spanja žandarmerija, katere se je bila po policiji brzojavno naznanila, da pregleda vlak in poišče barona Kalobaria. Jutri se baron pripelje v spremstvu v Ljubljano in se bode nastanil v palači na Žabjaku.

— Obesiti se je hotel Anton Šusteršič iz Kosez, dalavec pri Toeniesu včeraj dopoldne s pasom ob železno žico na poti ob prozi med Dunajsko cesto in Cesto na Rudolfovo železnico. Sprevodnik Mihael Mokič je to videl, je tekel k njemu in prezal pas. Šusteršiču pa te ni bilo všeč in je dejal, da se bode vsejedno obesil. Odpeljali so ga potem na magistrat, kjer so ga oddali v opazovanje v deželno bolnico, ker je menda umobolen. Šusteršič si je hotel končati življenje, ker je bil užaljen, da je prišel pod komando mlajšega delavca, kakor je on.

— Strah v pekariji. V Jančarjevi pekariji Pred škofijo straši že nekaj dni in vse v hiši je razburjeno in nima ponoči pokoja. Točno ob 11. uri začne strašiti in od vseh strani leti pesek in vse postaja živo. Drva kar plešejo. Strašenje traja do polnoči, včasih pa tudi še dlje. Vse zagovarjanje strahu ne pomaga nič, in nihče ne more poizvedeti odkod prihaja strah.

— Znamke kradel je ključarski vajenec Albin Oman posredovalcu služeb Alojziju Kališu na Jurčičevem trgu, kateri zbira in prodaja stare inozemske znamke. Kališ je že večkrat opazil, da mu manjkajo iz albuma drage znamke, in je pazil na kupovalce. Danes je zasačil Omana in ga pustil aretirati. V stanovanju Omanovem se je dobilo znamk v vrednosti 108 kron. Ukradel je tudi desetak svojemu stricu.

— Tepež. V P. gostilni na Rimski cesti sprli in stekli so se bili včeraj trije pivci, katere je morala policija aretirati, da je naredila mir.

— Ukraden voziček. Jerneju Koželju, hlapcu pri I. C. Maierju v Špitalskih ulicah, je v soboto popoldne ukradel neznan

tat zeleno pobarvan voziček, katerega je bil pustil pred Briskijevo gostilno v Sv. Florjana ulicah.

— Ponočnjaki so danes ponoči razgrajali po Hradeckega vasi. Policija je štiri zaprla.

— Tihotapstvo. Mestni policijski stražnik Ivan Pavlinc je zasačil v soboto ponoči na travniku v Latermanovem drevoredu nekega delavca, ki je peljal sodček vina v mesto. Delavec je popustil sodček z vinom in je zbežal, ko je zagledal stražnika.

— Tatvina. Mariji Jankovič, posestnici na Opekarski cesti št. 11 je včeraj neznan tat ukradel s podstrešja črno suknjo in blazino, v vrednosti 40 kron.

— V Ljubljano je skočila ob Gruberjevem kanalu delavka Frančiška Jereb, pa jo je rešil delavec Albert. Odpeljali so jo na dom. Nesrečna ljubezen je bila vzrok, da se je hotela ohladiti v mrzli vodi.

— Uho odsekal je Birtov hlapec v Rudniku Francetu Plečniku, stanujočemu pri „rudečem križu“. Poškodovanec je sam prišel v deželno bolnico.

— Prijatelji žganja v Kurji vasi imajo svoj klub. Včeraj so napravili izlet na Ilvico in so tamkaj pekli na ražnju janca. Žejo so si hladili „s ta grenkim“.

— Krava splašila se je danes na sejmišču, ker so jo kupci vedno tipali in zgečkali. Dirjala je po sejmišču in podrla jednega moškega in jedno žensko na tla.

— Dve natakariči sta se stopli včeraj zvečer v neki gostilni na Dolenjski cesti. Oblivali sta druga drugo s pivom in slednjič sta se zgrabili za lase in se vlekli po gostilni semtertje, dokler ni posegel vmes policaj in napravil red.

* Češke šole v Ameriki. V Čikagu so odprli dne 10. m. m. sedem čeških šol. Največja je šola pri cerkvi sv. Prokopa, ki šteje 1700 otrok. Število učencev vseh sedem šol znaša okoli 6000.

* Poskušen samomor v odvetniški pisarni. Na Dunaju je prišla nedavno k nekemu odvetniku žena krošnjarja Horovitzja s svojimi štirimi nedoraslimi otroci ter je dolžila odvetnika, da vé, kje je njen sprog, kateri jo je pred kratkim ostavil. Odvetnik ji ni vedel o soprogu ničesar povedati; to pa je ženo tako razburilo, da je spila na mestu steklenico strupa. Urno poklicani zdravniki so jo še rešili smrti.

* Boj na vrhu jambora. Pred kratkim je neki pijanec vse potnike parnika „Tynwald“ nepopisno vznemiril. Ko je plul parnik mimo mesta Douglas na otoku Man, je zlezal človek, ki se ga je precej navlekel, nakrat na jambor ter nikakor ni hotel doli. Vsi so se bali, da pade v morje, več pomorščakov je stavilo svoje življenje v nevarnost in zlezlo za pijancem na jambor, toda niso ga mogli doli spraviti. Nastal je na jamboru pravcati boj; končno so pomorščaki vendar zmagali, in sicer so zvezali z vrvmi smelega pijanca in ga spustili po vrvi na ladjo.

* Grozen prizor. Iz Pariza poročajo: Nedavno se je zgodilo v Bourg-Saint-Andol nekaj strašnega. Tja je prišel krotilec zverij, in neki tamošnji mesarski pomočnik je stavil z njim, da hoče igrati v kletki poleg levov partijo kart ter spiti steklenico šampanjca, ne da bi mu levi kaj storili. Res je pomočnik izvršil, kar je obljubil ter deklamoval vrhu tega v levovi kletki še neko romanco. Zveri mu nise ničesar storile. Predno pa je ostavil predrznež kletko, je zllil levu ostanke šampanjca v nosnici. To pa je leva tako razdražilo, da je planil na pomočnika, ga butnil ob tla in mu zlomil ramo. Na pol mrtvega so ga končno iztrgali iz levovih šap. Ljudstvo je bilo tako prestrašeno, da je hitelo k izhodu. V gneči jih je bilo veliko ranjenih.

* Mednarodni unikum. Ravnatelj poljskega gledališča angažoval je igralca Štefana Lochmanna, ki se je rodil v Drenopolju na Turškem od očeta Turka in matere Rusinje ter je francoski podanik, dasi francoske dežele niti videl ni. Za čast podanika francoske dežele za hvaliti se ima svojemu očetu, ki je bil v Drenopolju v službi pri francoskem konzulatu. Zvršil je Lochman šole v Bukovini ter je popolnoma poljsko vzgojen. Ta zavidanja vredni Lochmann je torej poljski igralec z nemškim imenom, francoski podanik, sin Turka in Rusinje.

Književnost

— „Prosvjeta“ ima v XIX. broju to vsebino: Pogačič Milka: Galeoto. Davila pl. Hinko: Težki dani. Vazov Ivan: Nova selitba. Orzeszkova Eliza: Početek pripovedi. Kolander Zlatko: O Petru Kanaveliču, dalmatinskem pjesniku. Safvet Mirza: Djevojka i golubica. Petravić Ante: Simon Gregorić. Jelinek Eduard: Gospodin Ščesni. Gazzoletti A.: U tamnoci. Ostojić Mato: Don José Espronceda. Bučar Franjo dr.: Hrvatska protestantska književnost za vrijeme reformacije. Katalinić Jeretov Rikad: U ruci. Tomić Ivan od Gorice vitez podmaršal: Šajatović i Križmanić Listak. — Slike: Vješin Jaroslav: Krčma na cesti. Kossak V.: Budući ulani. Douba Josip: Izlet. Egipatski krotitelj zmija. Slike iz Perzije. General Antun Šajatović. Podmaršal Gedeon vitez Križmanić. Kineška laka Amoy, pokraj otoka Formose, koju Japanci traže za ratnu odštetu. Umjetnički prilog.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 8. oktobra. Minister Rezek je za legarjem obolel.

Dunaj 8. oktobra. V včerajšnji skupni ministrski konferenci so se posvetovanja sukala okrog zgradbe nove železnice od Sarajeva v pazarski sandžak in do turške meje. To železnico zahteva vojna uprava. Proga bo 120 km dolga. Cislitvanska vlada je urgirala zgradbo proge od Bugojne do Dalmacije. Nadalnja pogajanja v tej stvari tekla bodo mej resortnimi ministri. Poroča se, da se sicer bržčas doseže popolno porazumljenje glede obeh prog, da pa dela pridobitev potrebnih denarnih sredstev velike težave.

Olomuc 8. oktobra. Nemški radikalci so imeli včeraj shod zaupnih mož iz Moravske. Shoda se je vdeležilo nad 200 zaupnikov. Prišel je tudi Wolf, ki je oznanjal najbrezobzirnejšo vojno tako zoper nemške naprednjake kakor zoper nemške nacionalce. Rekel je, da mora v prihodnji državni zbor priti vsaj 25 do 30 Schönererjancev, sicer da je nemški narod v Avstriji izgubljen. Shod je sklenil postaviti svoje kandidate v vseh nemških okrajih na Moravskem.

Berolin 8. oktobra. Finančni minister Miquel je poklican v Hubertusstock k cesarju, da mu poroča o kritičnem finančnem položaju v Nemčiji in o načinu, kako hoče dobiti za vojno na Kitajskem potrebnih denarnih sredstev.

London 8. oktobra. Do sobote zvečer je bilo izvršenih 478 volitev. Dobili so: vladna stranka 322 mandator, liberalna stranka 92 mandator in Irci 64 mandator.

London 8. oktobra. Herbert Gladstone je v zadnjem svojem volilnem govoru v Akringtonu povedal, da odstopi lord Salisbury še tekom letošnjega leta in da bo potem Chamberlain diktiral pogoje, pod katerimi prevzame ministrsko predsedstvo.

London 8. oktobra. „Standard“ poroča iz Tientsina, da je nemško armado doletel občuten poraz. Nemška armada se je zapletla z 8000 bokserji v boj, a se je morala umakniti z bojišča in se vrniti v Tientsin. Sodi se, da se ni bojevala z bokserji, ampak z regularno kitajsko armado Lihungčangovo.

London 8. oktobra. „Morning Post“ javlja iz Šanghaja, da vlada tam strah, da bi Kitajci utegnili to mesto naskočiti. Ta strah je nastal, ker je 8000 mož kitajske armade prekoračilo veliki kanal in združivši se z ondrotnimi vojnimi oddelki kitajskimi se napotilo proti Šanghaju.

Washington 8. oktobra. Uradno poročilo naznanja, da je japonska armada začela zapuščati Pekin. Polovica japonske armade se vrne takoj na Japonsko. Z vlaki, s katerimi odhajajo Japonci, odvažajo se tudi silni plen, ki je bil narejen v Pekinu. Japonci pravijo, da odvažajo samo svojo municijo.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škofji
Leki se dobiva. (321-69)

ustna voda
z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frian, katera ohrani zobe smiraj zdrave in
bele, ter samori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
5 kroni, po pošti 7-05 kroni.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 9. Dr. pr. 1028.

Dramska noviteta.
V torek, dne 9. oktobra 1900.
Prvikrat na slovenskem odru:
Sedem gavranov
ali zakleti bratje.

Romantično-čarobna pravljica v 4 dejanjih in v
8 slikah. Spisal Emil Pohl. Prestavil Fran Svetič.
Uglasbil H. Benišek. Režiser Adolf Dobrovolny.
Kapelnik H. Benišek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v četrtek, 11. oktobra t. l.
Drugičkrat: „Sedem gavranov“.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306-3 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
6.	9. zvečer	744-5	13-4	sl. jug	jasno	00 mm.
7.	7. zjutraj	745-9	11-2	brezvetr.	megla	00 mm.
8.	2. popol.	745-2	20-0	brezvetr.	jasno	00 mm.
9.	9. zvečer	746-4	13-8	sl. svzhod	jasno	00 mm.
10.	7. zjutraj	748-3	8-5	sl. vzhod	megla	00 mm.
11.	2. popol.	747-2	20-7	sl. jvzhod	jasno	00 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 14-3°
in 15-0°, nor nala: 12-0° in 11-9°.

Dunajska borza
dne 8. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-15
Skupni državni dolg v srebru	96-90
Avstrijska zlata renta	114-70
Avstrijska kronska renta 4%	97-45
Ogrska zlata renta 4%	114-—
Ogrska kronska renta 4%	90-60
Avstro-ogrsko bančne delnice	1690-—
Kreditne delnice	646-50
London vista	241-97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-25
20 mark	23-65
50 frankov	19-27
Italijanski bankovci	90-35
Č. kr. cekini	11-45

Marija Spreitzer roj. Krašna
naznanja v svojem in v imenu svojega
sina Jankota vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem žalostno vest, da
je Bogu Vsemogočnemu dopadlo našega
ljubelega soproga, oziroma očeta, sina,
brata, svaka in strijca, gospoda

Ivana Spreitzer-ja
stavbnega in umetnega ključarja in hiš-
nega posestnika

danes ob 12. uri opoldne, po dolgi
mučni bolezni, previdenega s sv. zakra-
menti za umirajočega, v 35. letu njegove
starosti poklicati na oni boljši svet.

Truplo nepozabnega ranjcega bode
v torek dne 9. oktobra t. l. ob 4. uri
popoldne v hiši žalosti, Slomškove
ulice št. 4, svečano blagoslovljeno in po-
tem na pokopališču pri sv. Krištofu polo-
ženo v lastno gomilo k večnemu počitku.

Sv. zadušna maša se bode brala v
sredo, ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi
pri sv. Petru.

Predraga pokojnika priporočamo
v blag spomin in molitev. (2079)

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1900.

Katarina Ostank
bivša oskrbovalka hiše Souvanove

v 79. letu svoje dobe previdena s sv.
zakramenti za umirajočega, mirno v Go-
spodu zaspala.

Pogreb drage ranjke bode v torek,
dne 9. t. m. ob 1/5 uri popoldne, iz
hiše žalosti Ključavničarske ulice št. 22,
na pokopališče k sv. Krištofu. (2078)

Naj v miru počiva!

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1900.

Mesto vsacega družega naznanila.

Zahvala.
Vsem prijateljem in znancem, kateri
so nam izkazali povodom prerane smrti
našega ljubega

Julija

svoje sočutje, osobito onim, ki so ga
spremili k zadnjemu počitku, izrekamo
tem potom najiskrenejšo zahvalo. Bog naj
jim plača obilo, ker so nam s sočutjem
olajšali grenke ure.

(2071) **Rodbina Endlicher.**

Guberjev vrelec (103-20)

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda
proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in
kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodaj-
nicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Pes

„Foxterrier“, bel s črnimi ušesi, sliši na
ime „Bobsi“, znamka št. 38590 Dunaj, se
je danes ob 1/2. uri popoldne na Dunaj-
ski cesti izgubil. Odda naj se proti
dobri nagradi na Dunajski cesti št. 8. ali
pa v artilerijski vojašnici. (2080)

Lepo meblirano
samsko stanovanje

obstoječe iz dveh velikih, svetlih sob s se-
pariranim vhodom in eventualno uporabo
klavirja se odda v Špitalskih ulicah enemu
ali dvema stalnima gospodoma od 15. oktobra.

Povpraša naj se v trgovini J. Gro-
belnik, Mestni trg št. 20. (2077)

Šivalne stroje

priznana najboljšega izdelka
za rodbine in obrtnike
priporoča

IVAN JAX
zaloga šivalnih strojev
Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Ako se zahteve, pošljem cenike brezplačno in
poštne prosto. (2075-1)

Otvoritev trgovine z moko.

A. Waizen
Gradišče št. 5

Zaloga (2046-3)

moke prvih ogrskih parnih mlinov.

Prodaja na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Gradišče št. 5.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-21)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzlaga.

Eskomt menjic najkulantneje.
Borznarščila.

Umetniška razstava
v „Mestnem domu“
vsak dan od 9. dopoldne do 4. popoldne.

Trgovski pomočnik
vešč slovenskega in nemškega jezika, dober
prodajalec sprejme se takoj pod ugodnimi
pogoji pri (2072-1)
Frideriku Homannu v Radovljici.

Proda se
v Krakovskem predmestju hiša
z vrtom, hlevom in šupo, jako
pripravna za izvrševanje obrta izvoščekov
(fijakarije) takoj pod roko.

Natančna pojasnila daje
dr. Josip Furlan
advokat v Ljubljani.

(2076-1)

C. kr. poštni urad na Rakeku
išče
pismonošo

kateri ima pravico, pristopiti k pokojnin-
skemu zakladu. — Oferti s spričevali na
gori navedeni urad. (2044-3)

Izvrsten nadomestek za sedaj sila
drage mandeljne so
Kokos-ovi orehi
fino strgani. (2023-7)

Dobivajo se kilo po 60 krajcarjev v trgovini
Edmund Kavčič
Prešernove ulice nasproti glavne pošte.

S tem si dovoljujem uljudno naznanjati,
da otvorim
svojo novo
trgovino z manufakturnim blagom
v pondeljek 8. oktobra
na vogalu Špitalskih ulic in trga pred škofijo

Trudil sem se, da opremim svojo trgovino
z najnovejšimi sezijskimi predmeti ter sem
prepričan, da bodo ti predmeti z ozirom na
izredno nizko ceno vsestransko ugajali.

Osobito si dovoljujem opozarjati, da sem
v I. nadstropju te trgovine priredil

poseben oddelek za sukno

kateri mi vsled okusne zbirke v najnovejših
tu- in inozemskih proizvodih, omogočuje svojim
častitim odjemalcem le z najboljšim postreči.

Zagotavljam, da bodem za pošteno in
solidno postrežbo vedno skrbel, vabim kar naj-
uljudneje na obisk svoje nove trgovine

J. Grobelnik.

Da se preprečijo zmotnjave, pripomnim
prijazno, da bodem svojo staro trgovino na
Mestnem trgu št. 20 nepremenjeno tudi na-
dalje vodil.